

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 97/67/EF for så vidt angår yderligere åbning af Fællesskabets marked for posttjenester

(2000/C 337 E/36)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2000) 319 endelig udg. — 2000/0139(COD)

(Forelagt af Kommissionen den 14. juli 2000)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —

principper og vilkår, der gør det muligt for dem at opfylde deres opgaver.

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 47, stk. 2, artikel 55, og

(4) I Europa-Parlamentets beslutning af 14. januar 1999 om posttjenester ⁽³⁾ og i beslutning af 18. februar 2000 ligeledes om posttjenester ⁽⁴⁾ understreges posttjenesternes økonomiske og sociale betydning og behovet for at fastholde et højt kvalitetsniveau for tjenester, der er omfattet af befordringspligten.

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

(5) I konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon den 23. og 24. marts 2000 nævnes to områder inden for posttjenester, hvor der kræves en indsats fra Kommissionen, Rådet og medlemsstaterne i overensstemmelse med deres respektive beføjelser. For det første skal der inden udgangen af 2000 fastlægges en strategi for fjernelse af hindringer for tjenesteydelser, dvs. posttjenester. For det andet skal der sættes mere skub i liberaliseringen på områder som posttjenester. Målet er, at det indre marked kommer til at fungere fuldt ud på posttjenesteområdet.

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Rådet erklærede i sin resolution af 7. februar 1994 om udvikling af Fællesskabets posttjenester ⁽¹⁾, at et af de vigtigste mål for Fællesskabets postpolitik er at forene en gradvis og kontrolleret åbning af postmarkedet og en varig garanti for opfyldelse af befordringspligten.

(6) Kommissionen har foretaget en grundig gennemgang af Fællesskabets postsektor og har i den forbindelse også iværksat undersøgelser af den økonomiske, sociale og teknologiske udvikling i sektoren samt foretaget omfattende høringer af de berørte parter.

(2) Ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/67/EF af 15. december 1997 om fælles regler for udvikling af Fællesskabets indre marked for posttjenester og forbedring af disse tjenesters kvalitet ⁽²⁾ er der fastlagt en lovgivningsmæssig ramme for postsektoren på fællesskabsplan, herunder foranstaltninger der skal sikre, at befordringspligten opfyldes, maksimumgrænser for de posttjenester, som medlemsstaterne kan give deres befordringspligtige virksomhed(er) eneret på med henblik på at opfylde befordringspligten, og en tidsplan for beslutningerne om yderligere åbning af markedet med det formål at skabe et indre marked for posttjenester.

(7) Fællesskabets postsektor kræver en moderne lovgivningsmæssig ramme, som har til formål at fremme det indre marked for posttjenester, således at sektoren kan konkurrere med alternative kommunikationsformer og opfylde brugernes ændrede og voksende behov.

(3) I traktatens artikel 16 understreges den plads, som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse indtager i Unionens fælles værdinormer, og den rolle, som de spiller med henblik på at fremme social og territorial samhørighed. I samme artikel hedder det også, at der skal sørges for, at sådanne tjenester ydes på grundlag af

(8) Det høje effektivitetsniveau, som den fri udveksling af tjenesteydelser på dette område medfører, gør det muligt at nå det grundlæggende mål, nemlig at sikre en bæredygtig opfyldelse af befordringspligten på et ensartet grundlag i hele Fællesskabet i overensstemmelse med de kvalitetskrav, der er fastsat i direktiv 97/67/EF.

(9) De konkurrencemæssige fordele, som befordringspligtige virksomheder, som er effektive og fleksible over for kundernes efterspørgsel, har, kan være med til at opveje eventuelle yderligere omkostninger, som skyldes befordringspligten, og som ikke kan dækkes kommercielt.

⁽¹⁾ EFT C 48 af 16.2.1994, s. 3.

⁽²⁾ EFT L 15 af 21.1.1998, s. 14.

⁽³⁾ EFT C 104 af 14.4.1999, s. 134.

⁽⁴⁾ B5-0116/2000, endnu ikke offentliggjort i EFT.

- (10) Erfaringerne har vist, at anvendelsen af prisgrænsen som det eneste middel til at fastsætte den ekstra fordel, som ekspres tjenester giver, ikke længere er praktisk, da der nu findes ekspres tjenester, der indebærer en ekstra fordel, og som ligger under prisgrænsen.
- (11) Der bør derfor defineres en kategori omfattende »særtjenester«, som opfylder særlige kundebehov; denne kategori bør omfatte alle tjenester med de krævede ekstra fordele; der bør ikke kunne gives eneret på disse tjenester, uanset sådanne forsendelsers vægt eller pris; i den forbindelse falder post ikke uden for eneretsområdet blot ved at blive sendt elektronisk med henblik på udprintning et andet sted.
- (12) Den forventede stigning i efterspørgslen i postsektoren som helhed på mellemlang sigt vil bidrage til at opveje det tab af markedsandele, som de befordringspligtige virksomheder kan komme ud for som følge af en yderligere markedsåbning, hvilket er en ekstra garanti for, at befordringspligten vil blive opfyldt.
- (13) Blandt de faktorer, der påvirker beskæftigelsen inden for postsektoren, er den teknologiske udvikling og markedets krav om effektivitetsgevinster de vigtigste. Markedsåbningen spiller en mindre fremtrædende rolle. Markedsåbningen vil bidrage til at gøre postmarkederne større generelt. Eventuelle nedskæringer i personalet hos de befordringspligtige virksomheder som følge af sådanne foranstaltninger (eller forventningen om dem) vil sandsynligvis blive opvejet af den deraf følgende vækst i beskæftigelsen blandt private virksomheder og nye virksomheder på markedet.
- (14) Der bør på fællesskabsplan fastlægges en tidsplan for en gradvis og kontrolleret åbning af brevpostmarkedet, som giver alle de befordringspligtige virksomheder tilstrækkelig tid til at indføre de yderligere moderniserings- og strukturomlægningsforanstaltninger, der er nødvendige for at sikre deres overlevelse på lang sigt på de nye markedsbetingelser. Medlemsstaterne skal også have tilstrækkelig tid til at tilpasse deres lovgivning til et mere åbent miljø. Den yderligere markedsåbning bør derfor ske skridt for skridt, hvor der i første omgang sker en væsentlig, men kontrolleret åbning af markedet, hvorefter der på grundlag af en fornyet gennemgang af markedet skal fremsættes forslag om et yderligere skridt.
- (15) Det bør sikres, at den næste fase i markedsåbningen er af omfattende karakter og samtidig opnåelig i praksis for medlemsstaterne.
- (16) En generel nedsættelse af vægtgrænsen for de tjenester, som de befordringspligtige virksomheder kan få eneret på, til 50 g kombineret med en fuldstændig åbning af markedet for udgående grænseoverskridende post og ekspres tjenester udgør en relativt simpel og kontrolleret næste fase, som ikke desto mindre er væsentlig.
- (17) Almindelige brevfor sendelser på mellem 50 g og 350 g udgør i gennemsnit inden for Fællesskabet omkring 16 % af de befordringspligtige virksomheders samlede indtægter ved postvirksomhed. Udgående grænseoverskridende post og ekspres tjenester under prisgrænsen udgør i gennemsnit inden for Fællesskabet yderligere omkring 4 % af de befordringspligtige virksomheders samlede indtægter ved postvirksomhed.
- (18) En prisgrænse for de tjenester, der kan gives eneret på, på to og en halv gange den offentlige takst for en brevfor sendelse på første vægtsats i den hurtigste standardkategori er passende i kombination med en vægtgrænse på 50 g, når en sådan finder anvendelse.
- (19) En vægtgrænse på 50 g for almindelige indenlandske brevfor sendelser er praktisk, da den ikke indebærer en risiko for, at den vil blive omgået ved en kunstig stigning i de enkelte brevfor sendelsers vægt, da de fleste brevfor sendelser vejer under 20 g.
- (20) Adresserede reklamefor sendelser udgør allerede i de fleste medlemsstater et dynamisk og voksende marked med store udsigter for vækst, mens der i de resterende medlemsstater er et betydeligt vækstpotentiale. Markedet for adresserede reklamefor sendelser er allerede i vidt omfang åbent for konkurrence i seks medlemsstater. Den bedre servicefleksibilitet og prisfastsættelse som følge af konkurrencen vil stille adresserede reklamefor sendelser bedre i forhold til alternative kommunikationsmedier. Dette vil til gengæld sandsynligvis medføre nye former for for sendelser som en yderligere følgevirkning og styrke postsektorens position som helhed. I det omfang det er nødvendigt for at sikre, at befordringspligten opfyldes, bør det fastsættes, at der stadig kan gives eneret på adresserede reklamefor sendelser inden for ovennævnte vægt- og prisgrænse på 50 g og to en halv gange den offentlige takst for en brevfor sendelse på første vægtsats i den hurtigste standardkategori.
- (21) Udgående grænseoverskridende post er allerede de facto åben for konkurrence i de fleste medlemsstater. Det er ikke nødvendigt at give eneret herpå for at sikre, at befordringspligten opfyldes, da den i gennemsnit kun udgør 3 % af de samlede indtægter ved postvirksomhed. Hvis dette marked åbnes de jure, får de forskellige postvirksomheder mulighed for at indsamle, sortere og transportere al udgående grænseoverskridende post og levere den i medlemsstaterne, men kun i det omfang lovgivningen i den enkelte medlemsstat tillader dette.
- (22) Hvis indgående grænseoverskridende post åbnes for konkurrence, bliver det muligt at omgå grænsen på 50 g ved at sende en del af de indenlandske massefor sendelser et andet sted fra, hvorved virkningerne bliver uforudsigelige. Angivelse af brevfor sendelsernes oprindelse kan indebære yderligere vanskeligheder med håndhævelsen. En

vægtgrænse på 50 g for almindelige indgående grænseoverskridende brevforsendelser og adresserede reklameforsendelser ligesom for almindelige indenlandske brevforsendelser er praktisk, da den ikke indebærer en risiko for omgåelse enten på denne måde eller gennem en kunstig stigning i de enkelte forsenders vægt.

- (23) Det er vigtigt nu at fastsætte en tidsplan med henblik på et yderligere skridt hen imod gennemførelse af det indre marked for posttjenester, både af hensyn til opfyldelsen af befordringspligten på lang sigt og af hensyn til den fortsatte udvikling af moderne og effektive postvæsener.
- (24) Der bør fastsættes en yderligere periode, inden for hvilken medlemsstaterne fortsat kan give deres befordringspligtige virksomhed(er) eneret på visse posttjenester. Denne yderligere periode vil give de befordringspligtige virksomheder mulighed for at afslutte processen med at tilpasse deres aktiviteter og menneskelige ressourcer til den øgede konkurrence, uden at deres finansielle balance forrykkes, og dermed uden at opfyldelsen af befordringspligten bringes i fare.
- (25) Der bør defineres nye vægt- og prisgrænser, og det bør fastsættes hvilke tjenester, de kan anvendes på, ligesom det bør bestemmes, at der skal foretages en fornyet gennemgang og træffes beslutning om yderligere markedsåbning.
- (26) Foranstaltninger vedtaget af en medlemsstat, herunder etablering af en udligningsfond, ændringer i en sådan fonds virksomhed eller udbetalinger fra en sådan fond, kan indebære støtte ydet af en medlemsstat eller gennem andre statslige ressourcer i en hvilken som helst form som efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1, som på forhånd skal meddeles Kommissionen i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 88, stk. 3.
- (27) Muligheden for at give tilladelser til konkurrenter på befordringspligtområdet kan kombineres med et krav om, at disse skal levere befordringspligtjenester.
- (28) Medlemsstaternes forvaltningsmyndigheder bør kombinere indførelsen af sådanne tilladelser med krav om, at forbrugerne skal have gennemsigtige, enkle og billige procedurer til rådighed i forbindelse med klager, uanset om disse vedrører de(n) befordringspligtige virksomhed(er)s tjenester eller tjenester leveret af virksomheder, der er indehavere af tilladelser, herunder indehavere af individuelle tilladelser. Disse procedurer bør desuden kunne gøres gældende af brugere af alle posttjenester, uanset om der er tale om befordringspligtjenester eller ej.
- (29) De befordringspligtige virksomheder leverer normalt tjenester, f.eks. til erhvervs kunder, til firmaer, der indsamler post hos forskellige kunder, og til massepost-afsendere, hvilket giver dem mulighed for at gå ind i postkæden i forskellige led og på forskellige betingelser i sammenligning med standardbrevtjenester. De befor-

dringspligtige virksomheder bør i så fald overholde principperne om gennemsigtighed og ikke-diskriminering, både over for forskellige kunder og i forholdet mellem kunder og deres egne ligestillede tjenester. Det er også nødvendigt, at disse tjenester er til rådighed for privatkunder, som sender post på lignende betingelser, idet der ikke må ske diskriminering ved levering af tjenester.

- (30) På baggrund af de klager, der har været over visse befordringspligtige virksomheder i de seneste år, bør det fastsættes, at medlemsstaterne vedtager bestemmelser, der skal sikre, at de befordringspligtige virksomheder ikke kryds-subsidierer tjenester uden for eneretsområdet med indtægter fra tjenester på eneretsområdet, undtagen i det omfang det kan påvises, at det er strengt nødvendigt for at opfylde særlige befordringsforpligtelser. Medlemsstaternes forvaltningsmyndigheder bør derfor vedtage bestemmelser herom og meddele Kommissionen disse bestemmelser.
- (31) I betragtning af ændringerne bør datoen for udløbet af anvendelsesperioden for direktiv 97/67/EF udskydes til den 31. december 2006.
- (32) Direktiv 97/67/EF bør ændres i overensstemmelse med det ovenfor anførte.
- (33) Dette direktiv berører ikke traktatens bestemmelser om konkurrence og fri udveksling af tjenesteydelser, således som der specielt er gjort rede for i Kommissionens meddelelse om anvendelse af konkurrencereglerne på postsektoren og på vurderingen af visse statslige foranstaltninger i relation til posttjenester ⁽¹⁾ —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

I direktiv 97/67/EF foretages følgende ændringer:

1) I artikel 2 indsættes som nr. 20):

- »20) Særtjenester: tjenester, som klart adskiller sig fra befordringspligtjenester, som opfylder særlige kundekrav, og som giver visse ekstra fordele, som standardbrevtjenesterne ikke giver. Ekstra fordele er for eksempel levering efter aftale, mulighed for at ændre bestemmelsessted eller modtager under selve befordringen eller hvis levering på det første bestemmelsessted ikke kan lade sig gøre, sporing, garanteret leveringstid, mere end et afleveringsforsøg, levering i henhold til den af kunden angivne prioritering eller rækkefølge.

Afhentning hos afsenderen uden disse ekstra fordele er ikke en særtjeneste.

⁽¹⁾ EFT C 39 af 6.2.1998, s. 2.

Elektronisk forsendelse til virksomheden og/eller elektronisk modtagelse i virksomheden med henblik på sortering, printning og/eller behandling af post betragtes ikke som en ekstra fordel efter nr. 1).

Eksprespost er en særtjeneste, der ud over hurtigere og mere pålidelig indsamling, befordring og levering er kendetegnet ved, at den giver nogle af eller samtlige følgende ekstra fordele: afhentning på afsenderens adresse, aflevering til modtageren selv eller dennes befuldmægtigede repræsentant; garanteret levering senest en bestemt dag, mulighed for at ændre bestemmelsessted eller modtager under selve befordringen, levering af modtagelseskvittering til afsenderen, sporing, personaliseret kundebehandling og tilbud om en række tjenester i overensstemmelse med behovene.«

2) Artikel 7 affattes således:

»Artikel 7

1. I det omfang det er nødvendigt for at opfylde befordringspligten, kan medlemsstaterne fortsat give de(n) befordringspligtige virksomhed(er) eneret på visse standardposttjenester. Disse tjenester omfatter kun indsamling, sortering, transport og omdeling af almindelige indenlandske brevforsendelser og indgående grænseoverskridende brevforsendelser inden for begge følgende vægt- og prisgrænser. Vægtgrænsen er 50 g. Denne vægtgrænse gælder ikke, hvis prisen er lig med eller over to og en halv gange den offentlige takst for en brevforsendelse på første vægtsats i den hurtigste kategori.

I tilfælde af gratis postbefordring for blinde og svagtseende kan der tillades undtagelser fra vægt- og prisbetingelserne.

I det omfang det er nødvendigt for at opfylde befordringspligten, kan der fortsat gives eneret på adresserede reklameforsendelser inden for de i første afsnit nævnte pris- og vægtgrænser.

2. Der kan ikke gives eneret på udgående grænseoverskridende brevforsendelser, dokumentudveksling og særtjenester, herunder eksprespost.

I forbindelse med særtjenester er det ikke nok at sende post elektronisk blot med henblik på udprintning et andet sted for at undgå eneretten på indgående grænseoverskridende post.

3. Som et yderligere skridt hen imod gennemførelsen af det indre marked for posttjenester, træffer Europa-Parlamentet og Rådet senest den 31. december 2005 afgørelse om fra den 1. januar 2007 at åbne postmarkedet yderligere.

Forslag med henblik herpå forelægges af Kommissionen inden den 31. december 2004 efter en fornyet gennemgang af sektoren, som skal være koncentreret om behovet for at sikre, at befordringspligten opfyldes på en rationel måde i et konkurrencepræget markedsmiljø.

På Kommissionens anmodning giver medlemsstaterne alle oplysninger, der er nødvendige for at gennemføre denne fornyede gennemgang.«

3) I artikel 9 indsættes som stk. 6:

»6. Hvis befordringspligtige virksomheder anvender særlige takster, f.eks. for tjenester for erhvervslivet, afsendere af masseforsendelser eller for virksomheder, der indsamler post fra forskellige kunder, skal de anvende principperne om gennemsigtighed og ikke-diskriminering, både med hensyn til takster og de dertil knyttede betingelser. Der skal ved taksterne tages hensyn til de omkostninger, der spares i forhold til standardtjenester, der omfatter samtlige ydelser i forbindelse med indsamling, befordring, sortering og levering af enkelte forsendelser, og de skal sammen med de dertil knyttede betingelser gælde ens over for forskellige kunder og i forholdet mellem kunder og de befordringspligtige virksomheders ligestillede tjenesteelementer.

Sådanne takster skal også gælde privatkunder, der sender post på lignende betingelser.«

4) I artikel 12 indsættes som sidste led:

— krydssubsidiering af befordringspligtigtjenester uden for eneretsområdet med indtægter fra tjenester på eneretsområdet er forbudt, undtagen i det omfang det godtgøres, at det er strengt nødvendigt for at opfylde særlige befordringspligter på området med konkurrence; medlemsstaternes forvaltningsmyndigheder indfører bestemmelser herom og underretter Kommissionen om disse foranstaltninger.«

5) I artikel 19, stk. 1, indsættes som andet punktum:

»Medlemsstaterne skal sikre, at dette princip også bør anvendes på brugere af posttjenester, der ikke er omfattet af befordringspligten.«

6) I artikel 27 ændres »31. december 2004« til »31. december 2006«.

Artikel 2

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 2002. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.
